

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

***BUDYNEK PRZYCHODNI LEKARSKICH
NZOZ***

zlokalizowany w

***Czechowicach – Dziedzicach przy
ul. Sienkiewicza 8***

Zarządzający: AZK Czechowice-Dziedzice,
ul. Legionów 85 43-502 Czechowice-Dziedzice

Opracował:

Zatwierdził: .....

Czechowice-Dziedzice , wrzesień 2017

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Podstawa opracowania.....	5
3. Warunki ochrony przeciwpożarowej obiektów	5
3.1.Lokalizacja obiektu, ilość osób w obiekcie oraz przeznaczenie obiektu budowlanego oraz warunki usytuowania.....	5
3.2. Powierzchnia i kubatura.....	6
3.3. Wysokość.....	6
3.4. Kategoria zagrożenia ludzi.	6
3.5 Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej	7
3.6. Zagrożenie wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych	7
3.7. Klasa odporności pożarowej.....	7
3.8. Podział obiektu budowlanego na strefy pożarowe, instalacja gazowa oraz ogrzewanie obiektu	8
3.9. Drogi pożarowe.....	9
3.10. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru	9
4. Wyposażenie obiektu w sprzęt przeciwpożarowy/wymagane urządzenia przeciwpożarowe jakie należy wyposażyć obiekt.....	10
4.1.1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	10
4.1.2. Instalacja hydrantowa wewnętrzna	11
4.2. Gaśnice	12
4.3. Inne instalacje i urządzenia wpływające na bezpieczeństwo	14
5. Sposoby postępowanie w sytuacji zagrożenia	14
5.1. Sposoby postępowania na wypadek pożaru	14
5.1.1. Alarmowanie	15
5.1.2. Akcja ratowniczo – gaśnicza.....	15
5.1.3. Zabezpieczenie miejsca po zakończeniu akcji ratowniczo gaśniczej	17
5.1.4. Możliwe przyczyny pożaru	18
5.2. Sposoby postępowania na wypadek innego zagrożenia	18
6. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	18
7. Ewakuacja w obiekcie/zagrożenie życia.....	19
7.1. Warunki ewakuacji w obiekcie.....	19
7.2. Organizacja ewakuacji z obiektu	23
7.3 Praktyczne sprawdzenie ewakuacji z obiektu	26
8. Szkolenia przeciwpożarowe.....	26

9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników obiektu	27
9.1. Właściciel/zarządca/dyrektor	27
9.2. Osoby pracujące w obiekcie	28
10. Załączniki	31
11. Rysunki	34

1. Wstęp

Bezpieczeństwo pożarowe jest niedefiniowanym pojęciem. Określane jest w sposób obiektywny i precyzyjny za pomocą inżynierskiej metody oceny ryzyka pożarowego, które stanowi iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia pożaru oraz skutków jakie spowoduje czyli np. ofiary śmiertelne, straty materialne, itp. Jednak większe znaczenie w definiowaniu bezpieczeństwa, odgrywa tzw. ocena subiektywna wpływająca bezpośrednio po tragicznych zdarzeniach, szczególnie tych, w których ginie wiele osób. Bezpieczeństwo pożarowe powinno znajdować się na poziomie poniżej akceptowalnego inżynierskiego ryzyka pożarowego (określanego obiektywnie) oraz poniżej poziomu odczuwalnego ryzyka, akceptowalnego społecznie (określanego subiektywnie). Poziom akceptowalnego ryzyka pożarowego wyznacza system aktów normatywnych, przeznaczonych do stosowania, w których, zawarte są szczegółowe wymagania techniczne (ustawy, dyrektywy, rozporządzenia, normy techniczne, wytyczne, procedury, instrukcje itp.).

Bezpieczeństwo pożarowe obiektu określane jest jako zespół cech związanych z usytuowaniem budynku, zastosowaniem rozwiązań architektonicznych, zastosowanymi materiałami i elementami oraz wyposażeniem w środki techniczne wpływające na ograniczenie możliwości powstania pożaru, jego rozwoju i skutków. Na poziom społecznie odczuwalnego ryzyka wpływa edukacja pożarowa oraz sprawnie działający system zarządzania bezpieczeństwem, w którym każdy jego element (zarządca, personel, pacjenci) zna swoją rolę i swoje zadania.

Niniejsze opracowanie nazwane Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego, stanowi podstawowy dokument formalno-prawny służący ochronie przeciwpożarowej w konkretnym, użytkowanym obiekcie.

Unikatowa formuła instrukcji polega na selektywnym wyborze wymagań z szerokiej palety przepisów i zebraniu ich w jednym dokumencie.

Dzięki instrukcji przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez osobę władającą budynkiem jest mniej kłopotliwe i bardziej przejrzyste.

Instrukcja określa między innymi.:

- wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innych zagrożeń,
- organizację ewakuacji,
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej stałych użytkowników obiektów

Uwaga: instrukcja powinna być przechowywana w takim miejscu, aby była łatwo dostępna dla użytkowników oraz służb ratunkowych na wypadek pożaru.

2. Podstawa opracowania

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią spostrzeżenia z wizji lokalnej oraz zbiór aktów normatywnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz inne:

- Ustawa z dn. 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1991 Nr 81, poz. 351) ze zmianami (Dz. U. 2009 Nr 178, poz. 1380; Dz. U. 2010 Nr 57, poz. 353; Dz. U. 2011 Nr 288, poz. 1688)
- Ustawa z dn. 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 1994 Nr 89, poz. 414) z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z 2011 r. Nr 32, poz. 159, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 94, poz. 551, Nr 135, poz. 789, Nr 142, poz. 829, Nr 185, poz. 1092, Nr 232, poz. 1377, z 2012 r. poz. 472, poz. 951, 1256.)
- Ustawa z dn. 24 sierpnia 1991 o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 1991 Nr 88, poz. 400) ze zmianami (Dz. U. 2009 Nr 12, poz. 68, Nr 18, poz. 97; Dz. U. 2010 Nr 127, poz. 857; Dz. U. 2010 r. Nr 182, poz. 1228, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1589; Dz. U. 2011 Nr 117, poz. 677, Nr 171, poz. 1016, Nr 207, poz. 1230)
- Rozporządzenie MSWiA z dn. 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 Nr 124, poz. 1030)
- Rozporządzenie MSWiA z dn. 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 Nr 109, poz. 719)
- Rozporządzenie MI z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002 Nr 75, poz. 690) ze zmianami (Dz. U. 2003 Nr 33, poz. 270; Dz. U. 2004 Nr 109, poz. 1156; Dz. U. 2008 Nr 201, poz. 1238, Nr 228, poz. 1514; Dz. U. 2009 Nr 56, poz. 461)

Wymienione akty prawne stanowią podstawę opracowania, ponadto istnieje szereg powiązań z innymi aktami normatywnymi których, stosowanie wpływa na bezpieczeństwo pożarowe min.: akty dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy itp.

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu

3.1. Lokalizacja obiektu, ilość osób w obiekcie, przeznaczenie obiektu budowlanego oraz warunki usytuowania.

Rozpatrywany obiekt zlokalizowany jest w Czechowicach – Dziedzicach przy ul. Sienkiewicza 8. Budynek ten został wzniesiony na początku XX wieku.

Jest to obiekt wolnostojący o trzech kondygnacjach nadziemnych, jednej kondygnacji podziemnej oraz strychu w części użytkowym. Wykonany został w technologii tradycyjnej – ściany zewnętrzne murowane na zaprawie cementowo wapiennej, klatki schodowe wykonane jako żelbetowe, stropy w części żelbetowe w części wykonane jako sklepienia ceglane.

Cały obiekt zaklasyfikowany jest do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi.

W obiekcie w pomieszczeniach na każdej kondygnacji zlokalizowane są różnego rodzaju poradnie lekarskie oraz inne o podobnym profilu działalności - świadczenie usług zdrowotnych.

w obiekcie w centralnej klatce schodowej wykonana została winda przystosowana do przewozu osób.

W obiekcie na stałe zatrudnionych jest około 50 pracowników – lekarze, personel medyczny oraz inni pracownicy. Osoby te są stałymi użytkownikami budynku. Dodatkowo w obiekcie przebywają osoby (najczęściej pacjenci), których nie zaliczamy do stałych użytkowników. Można przyjąć, że maksymalnie w obiekcie może przebywać do 180 osób – z tego 50 osób stałych użytkowników – pracowników oraz 130 osób nie będących stałymi użytkownikami - pacjenci i petenci.

Obiekt od strony północnej, południowej i zachodniej oddalony jest od granicy działki o więcej niż 4 m.

Od strony wschodniej obiekt sąsiaduje z ul. Sienkiewicza – brak obiektów sąsiednich.

Od strony południowej obiekt sąsiaduje z ul. Żwirki i Wigury – budynek pogotowia oddalony o około 30m.

Od strony zachodniej obiekt sąsiaduje z ul. W. S. Reymonta – budynek mieszkalny oddalony o około 15m.

Od strony północnej obiekt sąsiaduje z działką budowlaną – budynek mieszkalno-użytkowy oddalony o około 13m.

Odległości rozpatrywanego budynku ze wszystkich stron, od innych obiektów budowlanych na sąsiednich działkach jest większa niż 8 m.

Obiekt usytuowany jest prawidłowo pod względem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

3.2. Powierzchnia i kubatura

- powierzchnia wewnętrzna obiektu wynosi – **2873,81m²**
- kubatura obiektu wynosi – **powyżej 9500m³**
- powierzchnia zabudowy – **powyżej 700 m²**

3.3. Wysokość

Rozpatrywany obiekt posiada 3 kondygnacje nadziemne, strych w części użytkowy oraz jedną kondygnację podziemną. Obiekt ze względu na swoją wysokość zaliczony jest do kategorii wysokości jako **budynek średniowysoki „SW”**.

3.4 Kategoria zagrożenia ludzi.

Obiekt w całości klasyfikowany jest ze względu na przeznaczenie do kategorii **ZL III zagrożenia ludzi**.

3.5 Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej

Obiekt zaklasyfikowany do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi - nie określa się gęstości obciążenia ogniowego.

W budynkach nie przewiduje się pomieszczeń magazynowych w rozumieniu przepisów techniczno - budowlanych.

Gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń pomocniczych, technicznych i przeznaczonych do przechowywania różnego rodzaju materiałów, nie powinna przekraczać **500 MJ/m²**.

W obiekcie nie przewiduje się składowania materiałów niebezpieczne pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych.

Materiały niebezpieczne – pożarowo są to:

- a) gazy palne,
- b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- e) materiały wybuchowe i pirotechniczne,
- f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- g) materiały mające skłonności do samozapalenia;

Pod względem palności, w zdecydowanej większości w obiekcie reprezentowane będą stałe materiały palne, stanowiące standardowe wyposażenie pomieszczeń biurowych i użytkowych.

3.6 Zagrożenie wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

Eksploatowane w normalny sposób instalacje i urządzenia zainstalowane w obiekcie **nie stwarzają zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych** w rozumieniu przepisów techniczno - budowlanych oraz przeciwpożarowych.

Nie przewiduje oraz nie określa się stref zagrożenia wybuchem..

3.7 Klasa odporności pożarowej budynku

Dla budynku zaliczonego do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi i grupy wysokości SW wymagana jest klasa „B” odporności pożarowej.

Elementy budynku odpowiednio do jego klasy „B” odporności pożarowej muszą spełniać co najmniej następujące wymagania:

- Główna konstrukcja nośna – R120 (nośność ogniowa przez 120 minut)
- Konstrukcja dachu – R30 (nośność ogniowa przez 30 minut)
- Strop – REI60 (nośność, szczelność oraz izolacyjność ogniowa przez 60 minut)
- Ściana zewnętrzna – EI60 (izolacyjność i szczelność ogniowa przez 60 minut)
- Ściana wewnętrzna – EI30 ((izolacyjność i szczelność ogniowa przez 30 minut)
- Pokrycie dachu – RE30 (nośność i szczelność ogniowa przez 30 minut)

W rozpatrywanym obiekcie zastosowano elementy budowlane posiadające następujące cechy odporności:

- główna konstrukcja nośna – ściany murowane – co najmniej R120 z elementów NRO,
- konstrukcja dachu drewniana R30 – niezabezpieczona środkiem ogniochronnym do stopnia NRO
- przekrycie dachu – blacha - RE30
- stropy żelbetowe – REI60
- ściany zewnętrzne murowane – EI60
- ściany wewnętrzne - EI30
- biegi i spoczniki klatek schodowych żelbetowe monolityczne – R60

Zewnętrzna warstwa dachowa spełnia wymagania dla pokrycia dachowego nierozprzestrzeniającego ognia (klasyfikacja na ogień Broof(t1)).

3.8 Podział obiektu budowlanego na strefy pożarowe, instalacja gazowa oraz ogrzewanie obiektu.

Rozpatrywane budynki stanowią jedną strefę pożarową o łącznej powierzchni nie przekraczającej **3000 m²**.

Maksymalna dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej zaliczonej do kategorii ZLIII budynku średniowysokiego „SW” wynosi 5000 m².

Z powyższego wynika, że dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej nie została przekroczona – warunek spełniony.

W budynku w pomieszczeniu znajdującym się na kondygnacji piwnicznej zlokalizowana została kotłownia gazowa wyposażona w piec centralnego ogrzewania o mocy grzewczej przekraczającej 30kW służące do ogrzewania całego obiektu.

Kotłownia gazowa, w której umiejscowiony jest piec gazowy o mocy grzewczej powyżej 30kW powinna być wydzielona pożarowo od pozostałej części budynku ścianami i stropami o odporności ogniowej EI60 oraz drzwiami o odporności ogniowej EI30.

W przypadku gdy moc grzewcza pieca/piec gazowych zlokalizowanych w kotłowni przekracza 60kW pomieszczenie to należy wyposażyć w system detekcji gazu.

Pomieszczenie kotłowni nie zostało wydzielone pożarowo od pozostałej części obiektu. Zaleca się wydzielenie pomieszczenia kotłowni poprzez zamknięcie go drzwiami o odporności ogniowej EI30 (drzwi zamotowane powinny być zgodnie z aprobatą techniczną producenta i wyposażone w samozamykacz) oraz zabezpieczenie przepustów instalacyjnych (rur

**i innych przewodów instalacyjnych o średnicy powyżej 4 cm)
przechodzących przez ściany i stropy do innych pomieszczeń (poza
pomieszczeniami sanitarnymi) do klasy odporności ogniowej elementów
przez które przechodzą. Do zabezpieczenia przepustów należy wykorzystać
specjalne systemy zabezpieczające.**

***Kurek główny instalacji gazowej dla obiektu powinien być oznakowany zgodnie
z Polską Normą i zapewniony musi być do niego swobodny dostęp.***

**Obiekt posiada główny kurek instalacji gazowej umiejscowiony przy przyłączy
głównym gazu do budynku, na zewnętrznej ścianie od strony zachodniej.**

3.9 Drogi pożarowe

*Budynki zakwalifikowane do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi należące do grupy
wysokości „SW” średniowysokie, powinny posiadać drogę pożarową o utwardzonej
nawierzchni, umożliwiającą dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej
o każdej porze roku. Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku
budynku na całej jego długości, przy czym bliższa krawędź drogi musi być oddalona
od ściany obiektu o 5-15 m. Pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie mogą
występować stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości
przekraczającej 3 m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą
podnośników i drabin mechanicznych. Wyjścia z obiektu powinny mieć połączenie
z drogą pożarową dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż
50 m, w sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do
każdej strefy pożarowej w obiekcie. Droga pożarowa powinna zapewniać przejazd bez
cofania lub powinna być zakończona placem manewrowym o wymiarach 20 m x 20 m,
względnie można zastosować inne rozwiązanie umożliwiające zawrócenie pojazdu.
Dopuszczalne jest również wykonanie odcinka drogi pożarowej o długości nie większej
niż 15 m, z którego wyjazd jest możliwy jedynie przez cofanie pojazdu. Najmniejszy
promień zewnętrznego łuku drogi nie może wynosić mniej niż 11 m. Minimalna
szerokość drogi pożarowej biegnącej wzdłuż budynku oraz na odcinkach 10 m
zapewniających wjazd i wyjazd, powinna wynosić co najmniej 4 m, w innych
przypadkach 3,5 m.*

**Drogę pożarową dla budynku zapewniona jest poprzez utwardzoną drogę
asfaltową - ul. Sienkiewicza. Ulica ta przebiega wzdłuż dłuższego boku budynku i
spełnia wymagania jak dla drogi pożarowej.**

3.10 Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

*Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektu wynosi
20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80mm lub 200m³ zapasu
wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.*

Dla obiektu wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewniona jest w ramach ilości wody przeznaczanej dla jednostek osadniczych.

Pierwszy hydrant podziemny DN80 zainstalowane na miejskiej sieci wodociągowej znajdują się w odległości około 4 m od obiektu chronionego. Drugi hydrant zlokalizowany jest przy ul. Stefana Żeromskiego około 200m od obiektu.

Za zapewnienie wymaganej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektu odpowiedzialny jest właściciel bądź zarządca danego obiektu.

*Dlatego też **hydranty zewnętrzne stanowiące dla obiektu wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym wraz z przeprowadzeniem próby wydajnościowej co najmniej raz w roku.** Badanie takie powinno być potwierdzone protokołem pokontrolnym lub pismem z właściciela hydrantu o tym, że użycza hydrantu do celów przeciwpożarowych oraz, że dane hydranty są sprawne i spełniają wymagania przepisów przeciwpożarowych.*

4. Wyposażenie obiektu w sprzęt przeciwpożarowy/wymagane urządzenia przeciwpożarowe w jakie należy wyposażać obiekt

ROZPATRYWANY OBIEKT W CHWILI OBECNEJ NIE JEST WYPOSAŻONY W ŻADNE URZĄDZENIE PRZECIWPÓŻAROWE.

4.1.1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – WYMAGANE

Obiekt o powierzchni ponad 1000m³ kubatury brutto powinien posiadać przeciwpożarowy wyłącznik prądu umieszczony w pobliżu głównego wejścia do budynku lub złącza i być oznakowany znakiem bezpieczeństwa zgodnym z normą.

Obiekt nie został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu odcina dopływ prądu do wszystkich obwodów za wyjątkiem zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie podczas pożaru jest niezbędne.

OBIEKT NALEŻY WYPOSAŻYĆ W PRZECIWPOŻAROWY WYŁACZNIK PRĄDU ELEKTRYCZNEGO.

Urządzenie takie powinna zostać najpierw zaprojektowana zgodnie z normami i przepisami a następnie projekt powinien zostać uzgodniony z Rzecznikiem do spraw Zabezpieczeń Przeciwpożarowych.

**Przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być sprawdzany
raz na rok**

pod kątem jego sprawności technicznej.

Przeglądy roczne powinny być protokolowane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania ww. urządzenia przeciwpożarowego, należy jak najszybciej doprowadzić go do pełnej sprawności technicznej

4.1.2. Instalacja hydrantowa wewnętrzna - WYMAGANE

Zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z dnia 07.06.2010r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, hydranty DN25 muszą być stosowane w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi o powierzchni przekraczającej 200m² w budynku średniowysokim SW.

Budynek nie został wyposażony w instalację hydrantową wewnętrzną DN 25.

OBIEKT NALEŻY WYPOSAŻYĆ W WEWNĘTRZNĄ SIĘĆ HYDRANTOWĄ OPARTĄ NA HYDRANTACH WEWNĘTRZNYCH DN25 Z WĘŻEM PÓLSZTYWNYM.

Instalacja taka powinna zostać najpierw zaprojektowana zgodnie z normami i przepisami a następnie projekt powinien zostać uzgodniony z Rzecznikiem Do Spraw Zabezpieczeń Przeciwpowodziowych.

Wymagane parametry hydrantów DN25:

- 1 dm³/s - minimalna wydajność;
- 0,2 MPa – 0,7 MPa – zakres ciśnień w jakich hydrant może pracować;

Hydranty nie mogą być zastawiane. Hydranty powinny być oznakowane znakiem bezpieczeństwa zgodnym z obowiązującą Normą.

Należy wykonywać raz do roku przegląd hydrantów wraz z badaniem ciśnienia i wydajności oraz raz na 5 lat wykonywać próbę ciśnieniową węży hydrantowych.

Na szafce hydrantowej powinna znajdować się odpowiednia kontrolka potwierdzająca wykonanie przeglądu. Kontrolka powinna zawierać:

- **słowo „SPRAWDZONE”;**
- **wskazanie podmiotu wykonującego przegląd;**
- **datę wykonania przeglądu oraz datę następnego przeglądu;**
- **pieczęć i podpis uprawnionego konserwatora.**

Każdy przegląd musi być udokumentowany odpowiednim protokołem przeglądu. Protokoły należy archiwizować

4.2 Gaśnice

Obiekty należy wyposażyć w gaśnice przenośne przeznaczone do gaszenia grup pożarów mogących wystąpić w obiekcie. Grupy pożarów jakie mogą wystąpić w obiekcie:

- **A** – pożar materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem się żarzących się węgli (meble, papier i inne);
- **B** – pożar cieczy oraz materiałów stałych topiących się (obudowy sprzętu elektronicznego);
- **C** – pożar gazów (ze względu na instalację gazu miejskiego w budynku)

Minimalna wielkość gaśnic stosowanych do zabezpieczenia obiektów wynosi:

- **2 kg** - w przypadku gaśnic proszkowych oraz gaśnic na dwutlenek węgla („śniegowych”);
- **3 dm³** - w przypadku gaśnic płynowych

W strefie pożarowej zaliczonej do kategorii zagrożenia ludzi ZL (rozpatrywany obiekt), wymagana jest jedna jednostka masy środka gaśniczego o masie 2 kg. (lub 3 dm³) na każde 100 m² powierzchni.

W związku z tym, że powierzchnia użytkowa obiektu nie przekracza 2800 m², budynek należy wyposażić w minimum 56 kg środka gaśniczego (proszek gaśniczy).

Obiekt wyposażony jest w 21 szt. gaśnic proszkowych różnego typu (głównie GP4xABC).

Ilość środka gaśniczego jaka znajduje się w gaśnicach w obiekcie jest wystarczająca.

Gaśnice nie mogą być zastawiane.

Miejsca usytuowania gaśnic powinny być oznakowane znakiem bezpieczeństwa zgodnym z obowiązującą Normą.

Gaśnice powinny być widoczne oraz powinien być zachowany swobodny dostęp o szerokości min. 1m. Od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy nie może być przekroczona odległość 30 m. O ile układ architektoniczny na to pozwala, gaśnice powinny być umieszczane na kondygnacjach w tych samych miejscach w szczególności przy wejściach, na korytarzach, przy klatkach schodowych.

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z Polskimi Normami, dokumentacją techniczną – ruchową oraz instrukcją obsługi opracowaną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz na rok.

Każdy przegląd powinien być udokumentowany odpowiednim protokołem przeglądu.

Na gaśnicy po wykonanym przeglądzie powinna znajdować się kontrolka zawierająca:

- wskazanie podmiotu wykonującego przegląd;*
- datę wykonania przeglądu oraz datę następnego przeglądu;*
- datę wykonania naprawy o ile była wykonana;*
- pieczęć i podpis uprawnionego konserwatora.*

Naprawy sprzętu przeciwpożarowego powinny wykonywać autoryzowane zakłady.

Miejsca rozmieszczenia gaśnic w obiekcie zostały zaznaczone na rzutach części graficznej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

4.3 Inne instalacje i urządzenia wpływające na bezpieczeństwo

Podstawą bezpiecznego użytkowania obiektu a tym samym obowiązkiem dyrektora/zarządcy/właściciela/użytkownika jest dbanie o sprawne działanie instalacji i urządzeń znajdujących się w obiekcie.

Przeglądy instalacji powinny dokonywać osoby posiadające stosowne kwalifikacje i uprawnienia.

Czasookresy przeglądów poszczególnych instalacji w obiekcie:

- **Instalacja gazowa - *przegląd instalacji raz na rok – próba szczelności.***
- **Instalacja elektryczna i odgromowa - *przegląd instalacji raz na 5 lat.***
- **Przewody kominowe - czyszczenie przewodów:**
  - *spalinowych co najmniej raz na 6 miesięcy,*
  - *wentylacyjnych co najmniej raz w roku,*

Przegląd przewodów kominowych (wszystkich) co najmniej raz w roku – sprawność techniczna przewodu kominowego.

5. Sposoby postępowanie w sytuacji zagrożenia

5.1. Sposoby postępowania na wypadek pożaru

5.1.1. Alarmowanie

Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić wszystkie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa. (art.9 ustawy o ochronie przeciwpożarowej).

Państwowa Straż Pożarna: 998 lub 112

**!!!!!!! GDY ZAUWAŻYSZ POŻAR LUB INNE
ZARGOŻENIE I DZWONISZ DO SŁUŻB RATUNKOWYCH – PAMIĘTAJ
ABY!!!!!!!**

Zachować spokój i nie dopuścić do paniki!!!

Po uzyskaniu połączenia telefonicznego ze strażą pożarną należy podać:

- *gdzie wystąpiło zdarzenie, dokładny adres, nazwę obiektu, sposób dojazdu,*
- *co zaistniało lub co się pali,*
- *czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,*
- *nr telefonu, z którego następuje zgłoszenie oraz swoje imię i nazwisko.*

Uwaga: Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie. W razie potrzeby dzwonić:

Pogotowie Ratunkowe:999,

Policja:997,

Pogotowie Energetyczne:991,

Pogotowie Gazowe:992

NUMER ALARMOWY :112

**Ponadto należy poinformować osobę faktycznie władającą budynkiem
(właściciela firmy/obiektu).**

Zarządzający nieruchomością:.....

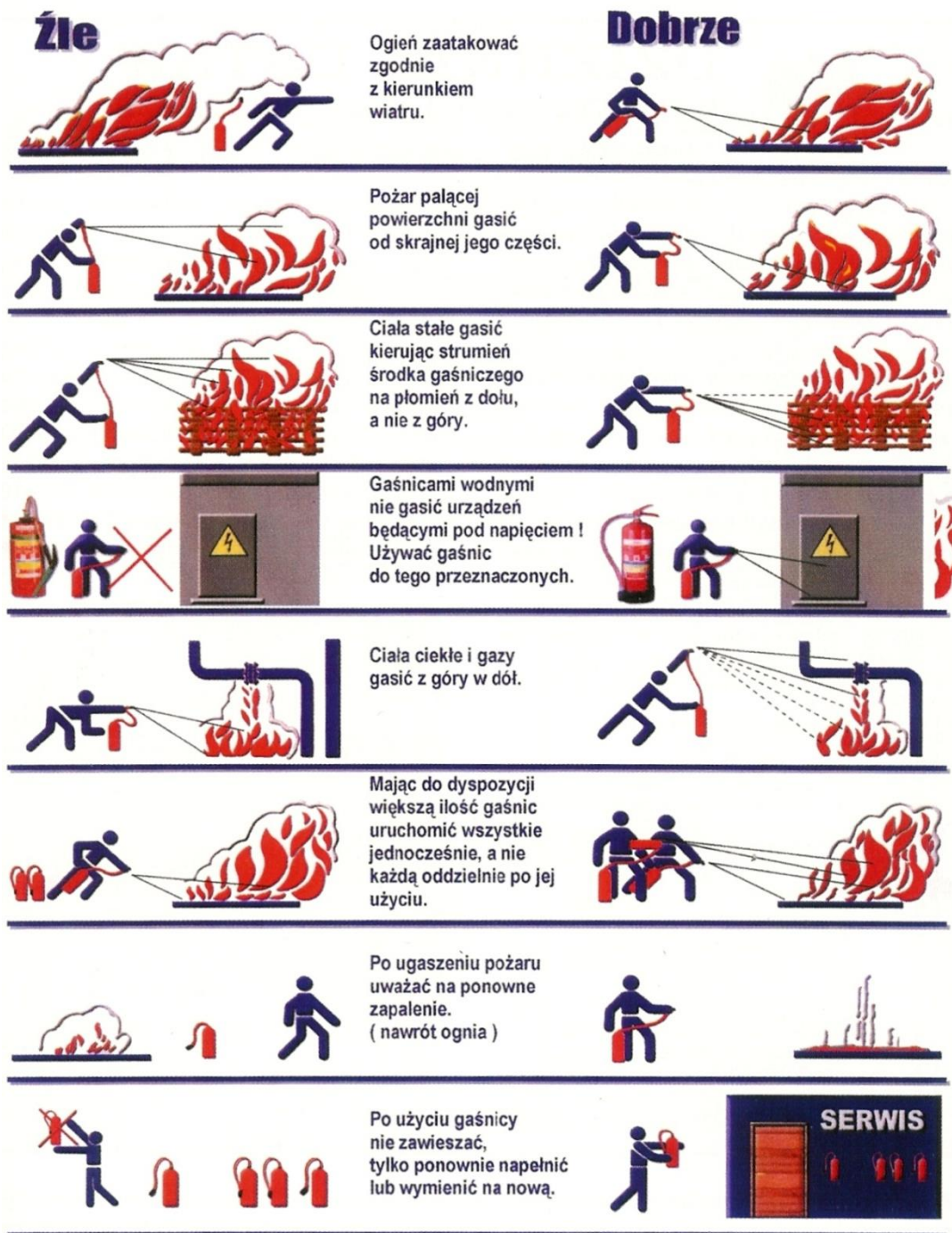
Dyrektor Przychodni:.....

5.1.2 Akcja ratowniczo – gaśnicza

Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy dostępnego - podręcznego sprzętu gaśniczego GAŚNIC.

Sposób użycia gaśnic ilustruje poniższy obrazek.

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Osoba przystępując do akcji ratowniczo – gaśniczej powinna pamiętać, że:

- **w pierwszej kolejności powinien ratować zagrożonych ludzi,**
- **wyłączyć dopływ energii elektrycznej do budynku korzystając z głównego wyłącznika prądu lub przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz zakreślić kurek główny gazu,**
- **usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a przede wszystkim materiały niebezpieczne pożarowo oraz ważne dokumenty i cenne przedmioty,**
- **nie otwierać bez konieczności okien i drzwi do pomieszczeń w których powstał pożar.**
- **zamykać wszelkie otwory (drzwi, okna) którymi dym i pożar będą się rozprzestrzeniać;**

Szybkie i prawidłowe użycie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku, jeszcze przed przybyciem zastępów straży pożarnej.

Do czasu przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej kierownikiem akcji są kolejno Dyrektor lub osoba wyznaczona, a w przypadku ich nieobecności osoba (pracownik znający obiekt) w danej chwili obecna w budynku.

Po przyjeździe zastępów straży pożarnej należy skontaktować się z dowodzącym w celu udzielenia niezbędnych informacji np.:

- **czy ktoś pozostał w środku ile dzieci i gdzie mogą przebywać;**
- **czy ktoś jest ranny i potrzebuje pomocy;**
- **gdzie i co się pali;**
- **gdzie są wyłączniki prądu i kurki główne gazu;**
- **inne**

Podczas działań kierowanych przez służby ratunkowe należy w miarę swych możliwości realizować zadania przydzielone przez kierującego akcją ratowniczą.

5.1.3. Zabezpieczenie miejsca po zakończeniu akcji ratowniczo gaśniczej

Właściciel lub zarządca jest odpowiedzialny za zabezpieczenie miejsca pożaru (zdarzenia), zrealizowanie zaleceń kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą, względnie wystawienie posterunku na pogorzelisku w celu uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku

5.1.4. Możliwe przyczyny pożaru

Pożar w budynku może powstać z następujących przyczyn:

- zaprószenia ognia np. wskutek palenia tytoniu,
- nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w czasie prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- zwarć w urządzeniach i instalacjach elektrycznych,
- korzystanie z urządzeń niesprawnych technicznie,
- uderzenia pioruna,
- umyślne podpalenia,

5.2. Sposoby postępowania na wypadek innego zagrożenia

Po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego nie należy wpadać w panikę ani lekceważyć tej informacji. O tym fakcie powinien jak najszybciej zostać powiadomiony Dyrektor Szkoły lub osoba odpowiedzialna. Osoby te mogą podjąć decyzję o ewakuacji sposobie jej przeprowadzenia. Nie powinno się podawać przyczyny konieczności ewakuacji aby nie wywoływać paniki wśród osób przebywających w obiekcie. Informację o podłożeniu bomby (ładunku wybuchowego) należy przekazać jak najszybciej **Policji nr 997**. Policja w tego typu zdarzeniach jest służbą wiodącą. W przypadku znalezienia podejrzanego wyglądającej paczki nie należy się zbliżać do niej ani jej dotykać. Należy ją zabezpieczyć poprzez uniemożliwienie dostępu do niej przez inne osoby.

6. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Nie przewiduje się prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym czyli prac remontowo - budowlanych związanych z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzonych wewnątrz lub na dachu obiektu, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych.

Jeżeli jednak wystąpiła by konieczność przeprowadzenia takich prac należy przestrzegać następujących zasad:

- przed przystąpieniem do prac należy dokonać oceny ryzyka pożarowego w miejscu gdzie prace będą wykonywane;
- należy ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- należy wskazać osoby odpowiedzialne za przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- należy zapewnić wykonanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;

- należy zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
- podczas wykonywania prac materiały palne występujące w miejscu pracy oraz na terenie przyległym, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne muszą być zabezpieczone przed zapaleniem;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- należy mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

7. Ewakuacja w obiekcie

7.1 Warunki ewakuacji w obiekcie

Drogi ewakuacyjne powinny odpowiadać następującym warunkom:

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej zwanymi drogami ewakuacyjnymi.

Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami.

Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz - wymaganie nie dotyczy budynków wpisanych do rejestru zabytków.

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście nazywane przejściem ewakuacyjnym, o długości nieprzekraczającej 40 m.

Przejście ewakuacyjne powinno prowadzić łącznie przez nie więcej niż trzy pomieszczenia.

Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując

co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – nie mniej niż 0,8 m.

Łączna szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi w świetle ościeżnicy powinna wynosić 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób – 0,8 m.

Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z budynku a także szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej, prowadzących na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, powinna być nie mniejsza niż szerokość biegu klatki schodowej.

Drzwi wieloskrzydłowe, stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, powinny mieć co najmniej jedno nieblokowane skrzydło drzwiowe o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m, dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m.

Skrzydła drzwi, stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną, nie mogą po ich całkowitym otwarciu zmniejszać wymaganej szerokości tej drogi.

Korytarze stanowiące drogę ewakuacyjną powinny być podzielone na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych, zapobiegających rozprzestrzenianiu się dymu.

Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dojściem ewakuacyjnym, mierzona wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej nie powinna przekraczać:

- dla strefy pożarowej ZL III przy jednym dojściu 30 m w tym nie więcej niż 20 m poziomymi drogami, a przy co najmniej dwóch dojściach 60 m

Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych powinna mieć klasę odporności ogniowej EI 30.

Drogi i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z PN-92/N-01256/02.

Przywołana norma dotycząca oznakowania jest już normą nie obowiązującą. W związku z tym, iż oznakowanie ewakuacyjne i przeciwpożarowe w obiekcie jest wykonane zgodnie ze starą normą, ewentualne doposażenie może również zostać wykonane starymi znakami.

Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Znaczenie
	Wyjście ewakuacyjne	Znak używany do oznakowania wyjść ewakuacyjnych
	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
	Drzwi ewakuacyjne	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo

	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo
	Pchać, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
	Ciągnąć, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.

Z obiektu zapewnione zostały cztery wyjścia ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na zewnątrz obiektu.

- Jedno wyjście ewakuacyjne usytuowane jest na poziomie piwnicy.
- Za drugie wyjście ewakuacyjne uznaje się wejście główne do obiektu od ul. Sienkiewicza.
- Kolejne wyjście ewakuacyjne zlokalizowane są od strony ściany północnej obiektu.

Szerokość drzwi ewakuacyjnych w świetle w żadnym wypadku nie jest mniejsza niż 0,9 m.

Zabrania się zastawiania dróg oraz wyjść ewakuacyjnych w obiektach.

Zabrania się składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących do ewakuacji osób z obiektu.

Użytkowany budynek istniejący (w tym wypadku zaklasyfikowany do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi) uznaje się za zagrażający życiu ludzi, gdy występujące w nim warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi. Podstawą do stwierdzenia, że w obiekcie występuje zagrożenie życia jest:

- **szerokość przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu bądź spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejsza o**

ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno –
budowlanych – w rozpatrywanych obiektach nie występuje taka
sytuacja

- długość przejścia ewakuacyjnego większa o ponad 100% od
określonej w przepisach techniczno – budowlanych-
w rozpatrywanych obiektach nie występuje taka sytuacja
- niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych
wymienionych w przepisach techniczno budowlanych,
w sposób w nich określony – zgodnie z paragrafem 245
rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 12.04.2002: w
budynkach średniowysokich SW zawierających strefę
pożarową ZLI, ZLII, ZLIII i ZLIV należy stosować klatki
schodowe obudowane i zamykane drzwiami oraz wyposażone w
urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania
dymu. – rozpatrywany obiekt jest budynkiem średniowysokim
SW zaklasyfikowanym do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi i w
związku z tym powyższy przepis ma w tym przypadku
bezpośrednie zastosowanie!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

7.2 Organizacja ewakuacji z obiektu.

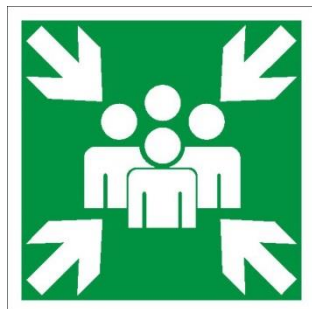
Ewakuacja z II piętra obiektu odbywać się może w dwóch kierunkach –
w stronę klatki schodowej od ul. Sienkiewicza lub w stronę klatki
schodowej od strony północnej budynku i dalej schodami w dół do wyjść
ewakuacyjnych.

Ewakuacja z I piętra może odbywać się wewnętrzną otwartą klatką
schodową lub klatką schodową od ul. Sienkiewicza oraz od strony
północnej obiektu.

Ewakuacja z parteru może być prowadzona do wyjścia głównego lub do
wyjścia z obiektu od strony północnej.

Ewakuacja z piwnicy może być prowadzona bezpośrednio na zewnątrz
wyjściem ewakuacyjnym lub w razie jego zamknięcia schodami klatki
schodowej od ul. Sienkiewicza na poziom parteru i dalej głównym wyjściem
na zewnątrz.

Wszystkie osoby ewakuujące się z obiektu mają obowiązek udać się do
wyznaczonego miejsca zbiórki po ewakuacji.

Miejszem takim jest parking zlokalizowany od strony ściany północnej obiektu.

Należy pamiętać żeby wszystkie drzwi ewakuacyjne w obiekcie w momencie gdy w budynku są ludzie BYŁY ZAWSZE OTWARTE.

Decyzję o ogłoszeniu ewakuacji podejmuje:

- *Właściciel/kierownik/dyrektor lub wyznaczony pracownik a w razie ich nieobecności osoba najbardziej władna w danym momencie na terenie obiektu.*
- *Dowódca jednostki straży pożarnej przybyłej na teren obiektu lub innej jednostki specjalnej, który przejmuje dowodzenie akcją.*

OSOBA, KTÓRA ZAUWAŻY ZAGROŻENIE (POŻAR) POWINNA JAK NAJSZYBCIEJ POINFORMOWAĆ OSOBY ZNAJDUJĄCE SIĘ W NAJBLIŻSZYM SASIEDZTWIE O GROŻĄCYM IM NIEBEZPIECZEŃSTWIE A NASTĘPNIE POWINNA ONA ODNALEŹĆ DYREKTORA LUB OSOBĘ NAJBARDZIEJ WŁADNĄ W DANYM MOMENCIE W OBIEKCIE I PRZEKAZAĆ JE DOKŁADNIE INFORMACJĘ O WYNIKŁYM ZAGROŻENIU.

Sposoby ogłaszania ewakuacji:

Sygnal do ewakuacji:

- SŁOWNY KOMUNIKAT GŁOSOWY:
„OGŁASZAM ALARM PROSZĘ O OPUSZCZENIE OBIEKTU KIERUJĄC SIĘ DO WYJŚĆ EWAKUACYJNYCH”
KOMUNIKAT PRZEKAZYWANY JEST BEZPOŚREDNIO DO WSZYSTKICH OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W OBIEKCIE.

Obowiązki osób przebywających w obiekcie po ogłoszeniu alarmu:

- *przerywają wykonywaną pracę,*
- *wyłączają maszyny i urządzenia, które mogły by pozostawione stworzyć dodatkowe zagrożenie,*
- *zabierają dokumenty i udają się wyznaczonymi drogami ewakuacyjnymi do wyjść ewakuacyjnych z obiektu.*

INFORMACJE DODATKOWE:

W przypadku zablokowania drogi ewakuacyjnej (np. na skutek pożaru), ewakuowani kierują się do innego wyjścia bądź wracają do pomieszczenia, z którego wyszli, zamykają i uszczelniają drzwi, otwierają okna i pozostając przy oknach wołają o pomoc.

Opuszczając pomieszczenie ZALECA SIĘ (informacje ogólne):

- *Zamknąć okna*
- *Wyłączyć światło i urządzenia elektryczne,*
- *Po wyjściu wszystkich i sprawdzeniu zamknąć drzwi pozostawiając klucz w drzwiach*
- *Osoby ewakuujące się z obiektu zobowiązane są do udzielenia pomocy innym osobom rannym lub nie mogącym o własnych siłach się ewakuować,*
- *W razie poruszania się w pomieszczeniu o dużym zadymieniu należy poruszać blisko podłogi ponieważ tam znajduje się warstwa stosunkowo czystego powietrza,*

Zadania po zakończeniu ewakuacji:

- **Po opuszczeniu budynku osoby które wiedzą, że jakieś inne osoby się nie zdołały się ewakuować, mają obowiązek zgłosić to dowodzącemu akcją – dowódcy z ramienia PSP - podając mu informacje o miejscu pozostania osoby w budynku.**

Ogólne wskazania priorytetów do ewakuacji są następujące:

- *w pierwszej kolejności ewakuowane są pomieszczenia bezpośrednio zagrożone pożarem;*

- *w dalszej kolejności ewakuowane są miejsca zagrożone zadymieniem i przeniesieniem się pożaru (kondygnacje znajdujące się nad miejscem pożaru);*
- *na końcu pozostałe pomieszczenia o ile będzie zachodziła taka konieczność*

7.3 Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji z obiektu.

Właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących ich stałymi użytkownikami powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

Właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo komendanta miejskiego (Komendant Miejski PSP w Bielsku Białej) PSP o terminie przeprowadzenia ewakuacji nie później niż na tydzień przed jej przeprowadzeniem.

8. Szkolenia przeciwpożarowe

Administrator obiektu Dyrektor AZK jako osoba władająca obiektem, wdraża instrukcję bezpieczeństwa pożarowego. Powinien on przekazać ww. dokument dyrektorowi NZOZ, który ma obowiązek organizacji dla swoich „pracowników” szkolenia. Obowiązkiem „pracowników” jest wziąć udział w takim szkoleniu. Szkolenie należy udokumentować oraz zakończyć egzaminem sprawdzającym przyswojenie ustaleń zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Program szkolenia powinien obejmować w szczególności:

- organizację ewakuacji;
- zasady postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia;
- obsługa podręcznego sprzętu gaśniczego;
- rozmieszczenie gaśnic oraz innych urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo;
- źródła pożaru.

Obowiązkiem pracodawcy jest przeprowadzenie szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej wstępnego dla pracownika niezwłocznie po jego zatrudnieniu.

Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla pracowników należy przeprowadzać co 4 lata.

Osoba przeprowadzająca szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej powinna posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe (minimum inspektor ochrony przeciwpożarowej).

Szkolenie pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej nie jest równoznaczne ze szkoleniem pracowników BHP wstępnym i okresowym.

**Szkolenie przeciwpożarowe przeprowadzane jest w oparciu o inną podstawę prawną, to znaczy
o ustawę o ochronie przeciwpożarowej
a nie o przepisy dotyczące szkolenia z zakresu BHP**

9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników obiektu

9.1 Właściciel/zarządca

Właściciel/osoba faktycznie władająca obiektem odpowiedzialny jest za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej obiektu oraz ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach min.: Ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, Kodeksie Postępowania Administracyjnego, Kodeksie Wykroczeń, Kodeksie Karnym. Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej rozumiane jest jako:

- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażanie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice;
- zapewnienie konserwacji i napraw urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- zapewnienie osobom przebywającym w obiekcie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji;
- przygotowanie obiektu na do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia

Ponadto osoba faktycznie władająca budynkiem:

- umieszcza w widocznym miejscu instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem numerów alarmowych;
- zapewnia i wdraża Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego, **która musi być aktualizowana raz na 2 lata oraz po każdej zmianie sposobu użytkowania lub zmianie architektonicznej mającej wpływ na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej;**
- oznakowuje znakami zgodnymi z Polskimi Normami:
  - drogi i wyjścia ewakuacyjne, oraz pomieszczenia w których wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji;
  - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
  - miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi;
  - miejsca usytuowania kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo;
  - miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych;
  - punkty poboru wody (hydranty zewnętrzne)
  - drzwi przeciwpożarowe;
  - drogi pożarowe.

Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, polegające na zapobieganiu powstaniu lub rozprzestrzenianiu się pożaru, w imieniu osoby faktycznie władającej budynkiem wykonują osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Odpowiednimi kwalifikacjami do wykonywania ww. czynności jest posiadanie co najmniej wykształcenia średniego i ukończenie szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub tytuł zawodowy technika pożarnictwa.

9.2. Osoby pracujące w obiekcie

Osoby pracujące w obiekcie oraz inne osoby będące stałymi użytkownikami (pracownicy innych firm) rozpatrywanego obiektu zobowiązani są do:

- udziału w szkoleniach organizowanych przez pracodawcę;
- stosowania ustaleń Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
- czynności zabronione to między innymi:
  - użytkowania instalacji i urządzeń niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego oraz instrukcji producentów;

- rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachu jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- rozpalania ognia w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
- składowania w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki materiałów palnych;
- użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- przechowywania materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - urządzeń których powierzchnie zewnętrzne (np. płyty grzewcze pieców elektrycznych) mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C;
  - przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej;
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie na tych drogach przedmiotów, elementów wyposażenia i wystroju wewnątrz, w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno – budowlanych;
- składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
- uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do gaśnic i innych urządzeń przeciwpożarowych;
- przechowywania cieczy palnych w nieszczelnych naczyniach, niezabezpieczonych przed stłuczeniem,

- palenia papierosów (dotyczy wszystkich użytkowników)

Załącznik nr 2

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Lp.	Zakres aktualizacji instrukcji	Data	Osoba dokonująca aktualizacji, uprawnienia, pieczęć	Podpis dyrektora
1.				
2.				
3.				
4.				